

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS SAVIVALDYBIŲ INFRASTRUKTŪROS PLĖTROS
ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS TERITORIJŲ PLANAVIMO
ĮSTATYMO NR. I-1120 2, 6, 15, 17, 18, 21, 26 IR 27 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS GERIAMOJO VANDENS
TIEKIMO IR NUOTEKŲ TVARKYMO ĮSTATYMO NR. X-764 3 IR 16 STRAIPSNIŲ
PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO, LIETUVOS RESPUBLIKOS VIETOS
SAVIVALDOS ĮSTATYMO NR. I-533 16 STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO IR LIETUVOS RESPUBLIKOS STATYBOS ĮSTATYMO NR. I-1240 27
STRAIPSNIO PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO

1. Įstatymų projektų rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

1.1. Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 1) parengtas, įgyvendinant Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2017 m. kovo 13 d. nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“, 1.5.6.1 p. nurodytą darbo veiksmą.

Miestų infrastruktūros svarba ir finansavimas. Šiuo metu miestuose gyvena daugiau nei pusė pasaulio gyventojų. Numatoma, kad iki 2030 m. skaičius padidės iki trijų penktadalių. Tokia tendencija ypač stipri besivystančiose šalyse. Pagal Lietuvos nekilnojamojo turto plėtros asociacijos (toliau – LNTPA) pateiktą medžiagą¹ besivystančių šalių miestų infrastruktūra reikalauja investicijų už 120 milijardų JAV dolerių per metus. Skaičiuojama, kad bendra besivystančių šalių infrastruktūra 2005-2015 m. laikotarpiu sudarė vidutiniškai 6,5 proc. bendro vidaus produkto kasmet arba daugiau kaip 1,1 trilijono JAV dolerių per metus. Infrastruktūros palaikymo ir plėtros poreikiai yra didžiuliai. Ypač svarbu, kad savivaldybės turi būti atsakingos už infrastruktūrą ir jos valdymą, kitu atveju jos gali sumažinti infrastruktūros išlaikymui reikalingas lėšas, tikėdamos, kad kažkas padengs infrastruktūros išlaikymo kaštus (pvz., ES finansinės paramos pagalba).

Galimos rizikos. Mažose besivystančiose šalyse dažniausiai naudojamas patirtų išlaidų įrengiant infrastruktūrą grąžinimo būdas pasirenkamas per infrastruktūros naudotojo mokesčius. Dėl savivaldybės neefektyvumo ir savivaldybės tarnautojų nekompetencijos skirtingose savivaldybėse skiriasi infrastruktūros išlaikymo kaštai.

Nekilnojamojo turto vystytojų prisidėjimas. Pažymėtina, kad nekilnojamojo turto vystytojai turi prisidėti prie infrastruktūros (reikalingos teritorijų plėtrai) sukūrimo arba sumokėti piniginę įmoką institucijai, atsakingai už infrastruktūros plėtrą.

Infrastruktūros plėtros įmokos dažniausiai mokamos augančiose bendruomenėse ar konversijos teritorijose, tačiau būtų naudingos kiekvienai bendruomenei, pasiruošusiai vystyti savo teritoriją. Vystymosi sąnaudos ir „poveikio mokesčiai“ laikomi veiksmingomis infrastruktūros plėtros valdymo priemonėmis, nes teritorijos plėtra „moka už save“ per vienkartinės infrastruktūros įmokas.

Pagal LNTPA pateiktus savivaldybės inžinerinės infrastruktūros plėtros projektų vidutinės investicijos kainų pavyzdžius Lietuvoje:

¹ „Infrastruktūros plėtros įmokos modeliavimas pagal įgyvendintus projektus“, LNTPA, 2017 m.

URBANIZUOTINOSE TERITORIJOSE TIESIAMOS SAVIVALDYBĖS INŽINERINĖS INFRASTRUKTŪROS KAINA

(žemės kaina ir savivaldybės mokestis infrastruktūrai plėtoti neįskaičiuoti)

Miestas	Gyvenamasis mikrorajonas	Vidutinės investicijos kaina 1 kv. m/Eur
Vilnius	Pilaitė	45,01 Eur
Vilnius	Viršuliškės	118 Eur
Vilnius	Paneriai	166,27 Eur
Kaunas	Aleksotas	32,62 Eur

Pažymėtina, kad atsižvelgiant į planuojamą teritoriją, savivaldybės inžinerinės infrastruktūros plėtos išlaidos labai skiriasi. Didelius savivaldybės infrastruktūros plėtos kaštus turi sumokėti infrastruktūros vartotojas. Savivaldybės nepajėgios savarankiškai spręsti ir užtikrinti *savivaldybės reikmes* atitinkančią savivaldybės infrastruktūros plėtrą.

Pažymėtina, kad siekiant kompleksiškai spręsti savivaldybės infrastruktūros plėtos problemas, gyvenamųjų vietovių infrastruktūros plėtos valdymo ir reguliavimo pagrindus ir nustatyti šiame procese dalyvaujančių asmenų teises, pareigas ir atsakomybę, parengtas Įstatymo projektas Nr. 1, kurio tikslas – užtikrinti *savivaldybės reikmes* atitinkančią savivaldybės infrastruktūros plėtrą.

Vienas esminių Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 (toliau – Teritorijų planavimo įstatymas) teritorijų planavimo tikslų – nustatyti gyvenamųjų vietovių, socialinės ir inžinerinės infrastruktūros, kitų valstybei svarbių socialinės ekonominės veiklos sričių vystymo ir įgyvendinimo gaires, numatyti plėtrai reikalingas teritorijas, tarp jų ir prioritetines savivaldybės infrastruktūros plėtos teritorijas. Siekiant įgyvendinti šį tikslą, ypač svarbus *savivaldybių infrastruktūros plėtos teisinis reglamentavimas*, kuris nustatytų savivaldybių infrastruktūrą organizuojančių ir joje dalyvaujančių asmenų teises ir pareigas, infrastruktūros plėtos finansavimą ir išlaidų apmokėjimo tvarką.

Didžioji dalis Europos išsivysčiusių šalių reglamentuoja infrastruktūros plėtos sukūrimą pagal siūlomą modelį. Svarbu atsižvelgti į ateities perspektyvas, kai neregamentuojama infrastruktūros plėtra vystosi chaotiškai, neplanuotai, dubliuodama struktūros elementus (pvz., už miesto teritorijos lygiagrečiai tiesiami du vienas šalia kito keliai). Teisiniai valstybės ekonominio vystymosi pagrindai reglamentuojami įstatymais, todėl aptariamų teisinių santykių, susiklostančių vykdant infrastruktūros plėtrą, reguliavimas negali būti sprendžiamas tik įstatymų įgyvendinamaisiais teisės aktais. Teritorijų planavimo įstatymas ir Lietuvos Respublikos statybos įstatymas reguliuoja atskirus infrastruktūros plėtos etapus, atskirų infrastruktūros šakų plėtrą – Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymas. Įstatymo projektas Nr. 1 sudarys galimybes užtikrinti sklandų suplanuotos savivaldybių infrastruktūros įgyvendinimą.

Siekiant įstatymų suderinamumo, kartu su Įstatymo projektu Nr. 1 parengti su jo nuostatomis susijusių kitų įstatymų pakeitimo projektai:

1. Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo įstatymo Nr. I-1120 2, 6, 15, 17, 18, 21, 26 ir 27 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 2).

2. Lietuvos Respublikos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo Nr. X-764 3 ir 16 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 3).

3. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo Nr. I-533 16 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 4).

4. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo Nr. I-1240 27 straipsnio pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas Nr. 5).

2. Įstatymų projektų iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymų projektus Nr. 1–5 parengė parengė Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos Statybos ir teritorijų planavimo politikos grupės vadovas Marius Narmontas (tel. 8 706 63608, el. p. marius.narmontas@am.lt), vyresnioji patarėja Algė Staniūnaitė-Tonkich (tel. 8 706 63612, el. p. alge.staniunaite-tonkich@am.lt) ir vyriausioji specialistė Lina Masliukienė (tel. 8 706 63618, el. p. lina.masliukiene@am.lt).

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymų projektuose aptarti teisiniai santykiai

3.1. šiuo metu galiojantys teisės aktai reguliuoja atskirus infrastruktūros plėtros etapus ir neapima infrastruktūros plėtros santykių visumos. Siekiant užpildyti esamas infrastruktūros plėtros teisinio reguliavimo spragas ir kompleksiskai spręsti infrastruktūros plėtros problemas, parengtas Įstatymo projektas Nr. 1, kuris kompleksiskai reguliuotų gyvenamųjų vietovių infrastruktūros plėtrą kaip vientisą sistemą. Atkreiptinas dėmesys, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybei buvo siūloma infrastruktūros problemas spręsti tikslinant galiojančius teisės aktus, tačiau šiam pasiūlymui nepritarta. Nepakankamas atskirų infrastruktūros plėtros etapų, dalyvių ir santykių teisinis reguliavimas lemia problemų visumą:

3.1.1. nereguluojamas socialinės ir inžinerinės infrastruktūros plėtros ir įrengimo mechanizmas, todėl socialinės ir inžinerinės infrastruktūros sprendiniai, numatyti teritorijų planavimo dokumentuose, lieka neįgyvendinami;

3.1.2. šiuo metu inžinerinės infrastruktūros plėtros reguliavimas nustatytas teritorijoms, kuriose jau yra įrengti komunaliniai inžineriniai tinklai ir bendro naudojimo susisiekimo komunikacijos, taikomas ir teritorijoms, kuriose minėta infrastruktūra neįrengta ir kurioms turi būti taikomi specialūs teisinio reguliavimo principai, atspindintys specifines šių teritorijų problemas (žemesnio lygmens teritorijų planavimo dokumentų nebuvimas, atskirų subjektų interesų derinimas ir kita);

3.1.3. nepakankamai reglamentuoti inžinerinės infrastruktūros plėtros organizavimo klausimai ir viešojo sektoriaus atsakomybė. Dėl to visa infrastruktūra plečiama chaotiškai. Neretai pasitaiko atvejų, kai į neturinčius kelių vienkiemius negali privažiuoti būtiniosios pagalbos tarnybos (greitoji pagalba, ugniagesiai ir kita);

3.1.4. nepakankamai detalai reguliuojamas prisijungimas prie inžinerinių tinklų urbanizuotose teritorijose (inžinerinių tinklų savininkų ir naudotojų pareigos ir kita);

3.1.5. kompensacijos dydis, mokamas už naudojimąsi administraciniu teisės aktu nustatytu žemės servitutu ar atlyginimas už visuomenės poreikiams paimamą žemę, yra tapęs nuolatiniu ginčų objektu tarp infrastruktūros plėtros vykdytojų ir žemės sklypų savininkų, neretai komplikuojančiu teritorijų planavimo procedūras ir prailginančiu valstybei svarbių ekonominių projektų įgyvendinimą. Esamos kompensacijos apskaičiavimo metodikos gal būt netiksliai atspindi situaciją nekilnojamojo turto rinkoje ir atskirais atvejais jos pagrindu apskaičiuota kompensacija neįvertina visų neigiamų aplinkybių, su kuriomis po servituto nustatymo gali susidurti žemės sklypo savininkas;

3.2. Teritorijų planavimo įstatymas yra pagrindinis teisės aktas, reguliuojantis principinius socialinės ir inžinerinės infrastruktūros plėtros klausimus. Teritorijų planavimo įstatymas detalai reguliuoja teritorijų planavimo dokumentus, jų rengimą ir sprendinių turinį. Nepaisant detalaus teritorijų planavimo dokumentų reguliavimo ir pagrindinių socialinės ir inžinerinės infrastruktūros plėtros klausimų, šis įstatymas nesprendžia socialinės ir inžinerinės infrastruktūros įgyvendinime dalyvaujančių subjektų teisių ir pareigų, todėl daugelį socialinės ir inžinerinės infrastruktūros plėtros organizavimo pareigų savivaldybių institucijos ir inžinerinių tinklų bei susisiekimo komunikacijų savininkai ir naudotojai perkelia statytojams (socialinės ir inžinerinės infrastruktūros finansavimas ir įrengimas, žemės naudotojų sutikimų gavimas, atskirų socialinės ir inžinerinės infrastruktūros plėtros procese dalyvaujančių subjektų interesų derinimas), neužtikrina teritorijų planavimo dokumentų įgyvendinimo ir darnios miestų plėtros, socialinės ir inžinerinės infrastruktūros aprūpinimo techninių parametrų, neatsako į klausimą, kiek vystant socialinę ir inžinerinę infrastruktūrą turėtų prisidėti statytojai (arba naujų savivaldybės infrastruktūros plėtros objektų naudotojai), kokias garantijas ir (ar) paramą užtikrina viešasis sektorius (arba esamos socialinės ir inžinerinės infrastruktūros naudotojai).

Pagal Teritorijų planavimo įstatymo 2 str. 13 d. sąvoką prioritetinės plėtros teritorijos – savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose išskirtos urbanizuojamos teritorijos, kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastruktūrą. Savivaldybių teritorijų bendruosiuose planuose formuojant teritorijos gyvenamųjų vietovių sistemą kartu nustatomos ir urbanistinių centrų vystymo galimybės ir urbanizuotų teritorijų prioritetinės plėtros kryptys, tačiau Teritorijų planavimo įstatymo 16 str. 1–2 d. nustatytas savivaldybės lygmens ir vietovės lygmens bendrųjų planų sprendinių įgyvendinimo mechanizmas, pasinaudojant viešojo ir privataus sektorių partneryste pritraukiant privačias lėšas, nepakankamas.

Pažymėtina, kad Teritorijų planavimo įstatymas numato teritorijų planavimo dokumentų rengimo, keitimo ar koregavimo *inicijavimo galimybę vietovės lygmenyje*. Priėmus sprendimą rengti, keisti ar koreguoti siūlomą teritorijų planavimo dokumentą, planavimo iniciatoriai su savivaldybės administracijos direktoriumi ar kitų įstatymų nustatyta specialiojo teritorijų planavimo organizatoriumi Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis sudaro teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutartį, numatančią teritorijų planavimo dokumento rengimą, keitimą, koregavimą ir (ar) finansavimą. Šiuo atveju planavimo iniciatoriai su savivaldybės administracijos direktoriumi prieš tvirtinant teritorijų planavimo dokumentą sudaro teritorijų planavimo dokumento sprendinių įgyvendinimo sutartį, jeigu šiems sprendiniams įgyvendinti reikalingas žemės sklypų pertvarkymas, žemės paėmimas visuomenės poreikiams, socialinės ir inžinerinės infrastruktūros plėtra. Įgyvendinimo sutarties sudarymas ir sąlygos detaliau reglamentuotos Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. gruodžio 18 d. nutarimu Nr. 1265 „Dėl Pasiūlymų teikimo dėl teritorijų planavimo proceso inicijavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;

3.3. Lietuvos Respublikos geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo tinklų plėtra reglamentuota Lietuvos Respublikos geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo įstatyme (toliau – Geriamojo vandens ir nuotekų tvarkymo įstatymas). Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo įstatymo 10 str. 1–17 p. nustatyta savivaldybių institucijų kompetencija geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo reguliavimo srityje. Pagal Vietos savivaldos įstatymo 6 str. 30 p. geriamojo vandens tiekimas ir nuotekų tvarkymo organizavimas savivaldybių teritorijose – savarankiškosios (Konstitucijos ir įstatymų nustatytos (priskirtos) savivaldybių funkcijos, o savivaldybių

administracijos direktoriai vykdo viešajam geriamojo vandens tiekimui skirtos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros savininkų arba savivaldybės (savivaldybių) kontroliuojamų įmonių, kurioms priklauso ši infrastruktūra, dalyvio teises ir pareigas.

Savivaldybės, planuodamos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtrą, rengia ir tvirtina geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planus, kuriuose nustatant viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijas, savivaldybės turi siekti, kad ne mažiau kaip 95 procentai savivaldybės viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos gyventojų gautų saugos ir kokybės reikalavimus atitinkantį geriamąjį vandenį ir nuotekų tvarkymo paslaugas arba turėtų galimybę individualiai apsirūpinti geriamuoju vandeniu ir (arba) individualiai tvarkyti nuotekas. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planuose turi būti nustatytos geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros kryptys ir prioritetai, prognozės ir problemos, numatyta, kuriose teritorijose bus plėtojama geriamojo vandens tiekimo ir (ar) nuotekų tvarkymo infrastruktūra, o kuriose viešasis vandens tiekimas bus vykdomas kitomis priemonėmis, nustatomos teritorijos, kuriose taikomas individualus vandens išgavimas ir (ar) individualus nuotekų šalinimas.

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statyba, jeigu objektų statytojas (užsakovas) yra ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ar ne savivaldybės institucija, galima, kai *šių objektų statyba numatyta geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane* ir (arba) yra *sudaryta trišalė* savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo ir objekto statytojo (užsakovo) sutartis. Šioje sutartyje turi būti numatyti viešojo geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto statybos terminai, finansavimo šaltiniai, šio objekto naudojimo (eksploatavimo) sąlygos ir nuosavybės teisių perleidimo savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui ir nuotekų tvarkytojui terminai, tvarka ir kitos sąlygos, nustatytos Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2007 m. sausio 29 d. nutarimu Nr. 88. Objekto statytojui (užsakovui) nutraukus veiklą (bankrutavus), savivaldybės institucija privalo organizuoti kito objekto statytojo (užsakovo) parinkimą geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statybai užbaigti (16 str. 2 d.).

Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūra, skirta viešajam geriamojo vandens tiekimui ir nuotekų tvarkymui, *nuosavybės teise turi priklausyti savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui*, išskyrus šiuos atvejus (16 str. 4 d.): kai infrastruktūra nuosavybės teise priklauso kitiems asmenims ir yra reikalinga bei tinkama viešajam geriamojo vandens tiekimui ir (arba) nuotekų tvarkymui, *turi būti savivaldybės institucijos iniciatyva perduodama savivaldybei arba viešajam geriamojo vandens tiekėjui* vadovaujantis Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų išpirkimo tvarkos apraše nustatyta tvarka. Jeigu dėl geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros išpirkimo ir perdavimo savivaldybės arba viešojo geriamojo vandens tiekėjo nuosavybės susitarti nepavyksta, savivaldybės institucijos *iniciatyva turi būti sudaromos sutartys* dėl geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo (*nuomos, panaudos, jungtinės veiklos*) ir geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo paslaugų teikimo (16 str. 6 d.); kai dėl infrastruktūros perdavimo ir (arba) jos naudojimo sąlygų susitarti nepavyksta, geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros naudojimo sąlygas ir tvarką nustato teismas (16 str. 8 d.); kai infrastruktūra nuosavybės teise priklauso kitam (ne viešajam) geriamojo vandens tiekėjui, kuris savivaldybės

viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijoje tiekė geriamąjį vandenį ir (arba) teikė nuotekų tvarkymo paslaugas iki viešojo geriamojo vandens tiekimo teritorijos nustatymo, jo tiekiamas geriamasis vanduo ir (arba) teikiamos nuotekų tvarkymo paslaugos atitinka teisės aktų reikalavimus ir jis turi geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo licenciją (13 str. 4 d.).

Geriamojo vandens tiekėjas yra atsakingas už vartotojų ir abonentų prijungimą prie geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros. Viešasis geriamojo vandens tiekėjas įpareigotas vandentiekio įvadus ir nuotekų išvadus įrengti viešojoje geriamojo vandens tiekimo teritorijoje (valstybės ar savivaldybės teisėtais pagrindais naudojamoje teritorijoje) iki vartotojui, abonentui nuosavybės teise priklausančio ar kitais teisėtais pagrindais valdomo nekilnojamojo turto ribos. Vandentiekio įvadų, nuotekų išvadų įrengimo ir prijungimo sąnaudos įtraukiamos į geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo paslaugų kainą tam tikros kategorijos abonentams ir vartotojams (16 str. 13 d.);

3.4. Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (toliau – Vietos savivaldos įstatymas) 16 str. 2 d. 30 p. reglamentuoja, kad viena iš išimtinių savivaldybės tarybos kompetencijų yra – sprendimų dėl socialinės ir *gamybinės infrastruktūros objektų* projektavimo ir statybos, dėl pavedimo savivaldybės administracijai ir kitiems subjektams atlikti šių darbų užsakovo funkcijas priėmimas. Teisės aktai neregamentuoja, kas yra gamybinės infrastruktūros objektai, todėl neaišku, ką reglamentuoja ši įstatymo nuostata. Vadovaujantis Įstatymo Nr. 1, kuriame apibrėžiama savivaldybės infrastruktūra, ir susijusio Įstatymo Projekto Nr. 4 nuostatomis, šalinama ši įstatymų kolizija;

3.5. Lietuvos Respublikos statybos įstatymo (toliau – Statybos įstatymas) 27 str. reglamentuoja statybą leidžiančius dokumentus. Šio straipsnio 8 d. įtvirtintos nuostatos, kai įregistruotas prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą nepriimamas;

3.6. atsižvelgiant į šioje aiškinamojo rašto dalyje nurodytas priežastis, manytina, kad galiojanti infrastruktūros plėtros savivaldybių teritorijose teisinio reguliavimo sistema neefektyvi ir neveiksminga: savivaldybėms nėra galimybių kokybiškai planuoti infrastruktūros teritorijas, ūkio subjektams – investicijas, todėl būtina sukurti aiškią infrastruktūros plėtros savivaldybių teritorijose teisinio reguliavimo sistemą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Siekiant užtikrinti savivaldybės reikmes atitinkančią savivaldybės infrastruktūros plėtrą, Įstatymo projekte Nr. 1 numatytas naujas teisinis reguliavimas:

4.1. Įstatymo projekto 1 str. nustatoma įstatymo paskirtis ir tikslas. Įstatymo projekte numatyta savivaldybės infrastruktūros plėtra ir jos planavimas, įgyvendinimas, finansavimas ir savivaldybės infrastruktūros plėtroje dalyvaujančių asmenų teisės ir pareigos;

4.1.2. Įstatymo projekto 2 str. numatomos naujos sąvokos ir jų apibrėžtys „Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius“, „Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius“, „Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka“, „Savivaldybės infrastruktūros plėtros išlaidos“, „Savivaldybės infrastruktūra“, „Savivaldybės infrastruktūros plėtra“, „Inžinerinė savivaldybės infrastruktūra“, „Socialinė savivaldybės infrastruktūra“, „Prioritetinė savivaldybės infrastruktūra“, „Neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra“, „Leidimas vykdyti žemės kasimo darbus“;

4.1.3. Įstatymo projekto 3 str. numatoma Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijos kompetencija savivaldybių infrastruktūros plėtros srityje. Atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos 2019-01-08 raštu Nr. 2D-59 pateiktą pastabą – Įstatymo projekte numatyti

sąsajas su Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinės sistemos (toliau – TIIS) sprendiniais, numatoma, kad Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija kartu su kitomis ministerijomis rengia šiam įstatymui įgyvendinti reikalingus teisės aktus, formuoja šiame įstatyme nurodytos suprojektuotos savivaldybės infrastruktūros erdviųjų duomenų tvarkymo Topografijos ir inžinerinės infrastruktūros informacinėje sistemoje valstybės politiką ir planuoja susijusių paslaugų teikimui TIIS lėšas.

Siekiant topografinių ir inžinerinės infrastruktūros objektų erdvinis duomenis naudoti įvairiais tikslais (pav., teritorijų planavimui, statinių projektavimui, įgyvendinant statinio gyvavimo ciklo procesus, ir kitoms reikmėms), visi topografinių ir inžinerinės infrastruktūros objektų erdviniai duomenys turėtų būti tvarkomi pagal vieningus erdviųjų duomenų modelius. Atsižvelgiant į tai, kad šiuo metu Žemės ūkio ministerija kartu su partneriais kuria TIIS, t. y. valstybės informacinę sistemą, kuri būtų skirta informacinių technologijų priemonėmis centralizuotai tvarkyti ir vieno langelio principu teikti pastatytų ir projektuojamų topografijos ir inžinerinės infrastruktūros objektų erdvinis duomenis, naudojamus su teritorijų planavimu ir priežiūra, statybos valstybiniu valdymu ir statybos valstybine priežiūra, turto valdymu susijusiuose procesuose. Planuojama, kad TIIS bus sukurta ir pradės veikti nuo 2020 m. gegužės 1 d.

TIIS laikytina viena iš subalansuotos savivaldybės infrastruktūros plėtros prielaidų, kuria bus užtikrinta prieiga prie šiai plėtrai reikalingų kokybiškų erdviųjų duomenų dėl savivaldybės infrastruktūros objektų ir elektroninių paslaugų, prie kurių priskirtina (TIIS teiktina leidimo vykdyti žemės kasimo darbus) elektroninė paslauga. Siekiant užtikrinti savivaldybės infrastruktūros vientisumą ir (ar) jos nepažeisti, Įstatymo projekte numatoma nauja leidimo rūšis, t. y. leidimas vykdyti žemės kasimo darbus – dokumentas, kuriuo leidžiama vykdyti žemės kasimo darbus atskirųjų želdynų teritorijoje, vietinės reikšmės kelio juostoje, urbanizuotų teritorijų viešojoje erdvėje, kai kasama giliau kaip 50 cm.

Siekiant užtikrinti savivaldybės infrastruktūros vientisumą ir (ar) jos nepažeisti, Įstatymo projekte numatoma nauja leidimo rūšis, t. y. leidimas vykdyti žemės kasimo darbus – dokumentas, kuriuo leidžiama vykdyti žemės kasimo darbus atskirųjų želdynų teritorijoje, vietinės reikšmės kelio juostoje, urbanizuotų teritorijų viešojoje erdvėje, kai kasama giliau kaip 50 cm;

4.1.4. Įstatymo projekto 4 str. bendrai numatoma savivaldybių institucijų ir įstaigų kompetencija savivaldybių infrastruktūros plėtros planavimo ir įgyvendinimo organizavimo srityje. Savivaldybės administracija:

– organizuos savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapus;

2) tvirtins savivaldybės infrastruktūros plėtros priemonių planą (toliau – priemonių planas);

3) teiks suprojektuotas, pastatytas ir (ar) įrengtas savivaldybės infrastruktūros erdvinis duomenis TIIS ir užtikrins erdviųjų duomenų tvarkymą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

4) išduos leidimus vykdyti žemės kasimo darbus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka.

2. Savivaldybės taryba:

1) skirs savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorių;

2) tvirtins savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijus;

3) tvirtins Savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos komisijos (toliau – Komisija) sudėtį;

4) tvirtins savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifą (tarifus);

5) tvirtins Savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos (toliau – Programa) lėšų panaudojimo ataskaitą;

6) tvirtins kriterijus, pagal kuriuos bus nustatomi atvejai, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka bus nemokama.

Kiti Įstatymo projekto straipsniai numatys konkrečias savivaldybių institucijų funkcijas:

– savivaldybės *infrastruktūros plėtros organizatorius* organizuos ir šiame įstatyme nustatytais atvejais įgyvendins savivaldybės infrastruktūros plėtrą (2 str. 1 d.);

– savivaldybės infrastruktūros pripažinimo prioritetine kriterijus tvirtins savivaldybės taryba (2 str. 9 d.);

– Komisijos sudėtį tvirtins savivaldybės taryba (12 str. 7 d.);

– savivaldybės infrastruktūros plėtros priemonių planą tvirtins Komisija (12 str. 6 d.);

– dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros poreikio, prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapų ir *preliminarus lėšų poreikio* teritorijų planavimo dokumentų, kuriais planuojama savivaldybės infrastruktūra, teritorijų planavimo organizatoriui (išskyrus numatytą atvejį), teiks siūlymus savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius (9 str. 2 d. 1 p.);

– savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifą (tarifus) tvirtins savivaldybės taryba (14 str. 2 d.);

– Savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programos lėšų panaudojimo ataskaitą tvirtins savivaldybės taryba (12 str. 9 d.);

– savivaldybės vyriausiasis inžinierius tvarkys suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros erdviųjų duomenų tvarkymą (6 str. 2 d. 7 p.) ir priims sprendimus dėl žemės kasimo leidimo išdavimo ar panaikinimo ir nagrinės susijusius ginčus (6 str. 2 d. 8 p.);

4.1.5. Įstatymo projekto 5 str. numatomas savivaldybės infrastruktūros plėtros planavimas. Savivaldybės infrastruktūros plėtra planuojama savivaldybės ir vietovės lygmens kompleksinio ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentais.

Savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose nustatomi:

– savivaldybės infrastruktūros vystymo principai ir (ar) jos išdėstymo reikalavimai;

– inžinerinių komunikacijų koridoriai;

– prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapai.

Reikalavimas nustatyti *prioritetinės* savivaldybės infrastruktūros vystymo etapus taikomas rengiant *detaliuosius planus ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentus*, kuriais planuojama savivaldybės infrastruktūra.

Numatoma, kad savivaldybės ir vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus, kuriais planuojama savivaldybės infrastruktūra, kartu pateikiamas ir šiuose dokumentuose suplanuotai *prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai projektuoti, statyti ir (ar) įrengti reikalingas preliminarus lėšų poreikis*. Suplanuotai *prioritetinei* savivaldybės infrastruktūrai projektuoti, statyti ir (ar) įrengti reikalingas preliminarus lėšų poreikis nustatomas vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtinta *Statinio projektavimo darbų kainų skaičiavimo metodika* ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu patvirtintais *Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo principais*. Savivaldybės inžinerinės infrastruktūros tiesiniai įrengiami suplanuotuose inžinerinių komunikacijų koridoriuose;

4.1.6. Įstatymo projekto 6 str. numatoma nauja savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus pareigybė, funkcijos ir išsilavinimo reikalavimai.

Savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijos:

- nagrinėti ir teikti pasiūlymus teritorijų planavimo sąlygoms ir prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygoms;
- teikti pasiūlymus savivaldybės vyriausiajam architektui dėl pateiktų derinti teritorijų planavimo dokumentų, kuriais planuojama inžinerinė savivaldybės infrastruktūra;
- pagal kompetenciją dalyvauti tikrinant statinio projektus ir dalyvauti surašant statinių statybos užbaigimo aktą, patikrinant savivaldybės inžinerinės infrastruktūros įgyvendinimą, jos atitikimą statinio projektui, prisijungimo prie inžinerinių tinklų ar susisiekimo komunikacijų sąlygoms ar savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties įgyvendinimui;
- pagal kompetenciją derinti savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis;
- pagal kompetenciją dalyvauti Programos lėšų naudojimo Komisijoje, tvirtinant priemonių planą;
- tvarkyti suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros erdvinius duomenis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;
- priimti sprendimus dėl žemės kasimo leidimo išdavimo ar panaikinimo ir nagrinėti susijusius ginčus Lietuvos Respublikos aplinkos ministro nustatyta tvarka.

Savivaldybių administracijų valstybės tarnautojais, atliekančiais savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijas, numatytas šiame įstatyme ir kituose įstatymuose, reglamentuojančiuose inžinierių veiklą, turės teisę būti asmenys, atitinkantys šiuos reikalavimus: turėti aukštąjį universitetinį technologijos mokslų srities inžinerijos krypties grupės ar lygiavertį aukštąjį universitetinį inžinerinį išsilavinimą ir 3 metų profesinę patirtį teritorijų planavimo ar statinių statybos techninės veiklos pagrindinių sričių vadovų pareigose arba teritorijų planavimo valstybinės priežiūros srityse ir išmanantys teisės aktus, reglamentuojančius teritorijų planavimą, statinių projektavimą, statybą, teritorijų planavimo ir statybos valstybinę priežiūrą.

Atsižvelgiant į susiklosčiusią situaciją Lietuvoje (kai kuriose savivaldybėse vyriausiojo inžinieriaus funkcijos vykdomos), Įstatymo projekto 16 str. 6 d. numatyta, kad iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėję vykdyti savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai, *neatitinkantys šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytų kvalifikacinių reikalavimų*, turės teisę vykdyti savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijas iki 2027 m. rugsėjo 1 d.;

4.1.7. Įstatymo projekto 7 str. numatomas savivaldybės infrastruktūros plėtros organizavimas ir įgyvendinimas, t. y. savivaldybės infrastruktūros plėtrą *organizuos* savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius pagal:

- savivaldybės tarybos tvirtinamus savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus veiklos prioritetus;
- planavimo organizatoriaus metinius veiklos planus;
- savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens teritorijų planavimo dokumentus;

4.1.7.1. savivaldybės infrastruktūros plėtra bus įgyvendinama, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius su savivaldybės infrastruktūros plėtros projektuotoju ir (ar) rangovu sudarys projektavimo ir (ar) statybos rangos sutartį arba, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius

(iniciatoriai) sudarys savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį su savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriumi ir savivaldybės infrastruktūros valdytoju (valdytojais);

4.1.7.2. numatoma, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros *iniciatorius* (iniciatoriai), siekdamas suprojektuoti, įrengti ir (ar) pastatyti kompleksinio ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentais suplanuotą savivaldybės infrastruktūrą ar atskirus šios infrastruktūros elementus, *inicijuos* savivaldybės infrastruktūros plėtros *sutarties sudarymą* pateikdamas raštu pasiūlymą savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriui;

4.1.7.3. nustatomas savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus kreipimosi į įstatymų ir kitų teisės aktų nustatytus savivaldybės infrastruktūros valdytojus (kuriems būtų perduota savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) įrengta ar pastatyta infrastruktūra) dėl pasiūlymo sudaryti trišalę ar daugiašalę savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį terminas.

Numatoma, kad įstatymų ir kitų teisės aktų nustatyti savivaldybės infrastruktūros valdytojai, kuriems būtų perduota savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) įrengta ar pastatyta infrastruktūra, per nustatytą terminą įvertintų pasiūlymą projektuoti, statyti ir (ar) įrengti savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) siūlomą infrastruktūrą ir raštu informuotų savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorių apie *pritarimą ar motyvuotą nepritarimą*, kurie yra rekomendaciniai, sudaryti savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį. Atsižvelgiant į tai, kad pagal keičiamo susijusio Vietos savivaldos įstatymo 16 str. 2 d. 30 p. numatoma, kad viena iš išimtinių savivaldybės tarybos kompetencijų būtų *sprendimų dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus funkcijų pavedimo savivaldybės administracijai ar kitam viešajam juridiniam asmeniui*, išskyrus viešąsias įstaigas, priėmimas, svarbu, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius, pagal Įstatymo projekto Nr. 1 nuostatas organizuodamas ir nurodytais atvejais įgyvendinantis savivaldybės inžinerinę infrastruktūros plėtrą, įvertintų savivaldybės infrastruktūros valdytojų, kaip vienos iš savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties šalių, rekomendacinius *pritarimą ar motyvuotą nepritarimą* (kuriame skaidrumo tikslais būtų detalčiai išdėstytos nepritarimo priežastys).

Numatoma, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius per nustatytą terminą raštu informuotų savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorių (iniciatorius) dėl motyvuoto pasiūlymo priėmimo ir sutarties sudarymo sąlygų arba motyvuoto pasiūlymo atmetimo. Pasiūlymas būtų atmetamas, kai:

- nėra parengto ir patvirtinto teritorijų planavimo dokumento;
- pasiūlymas prieštarauja įstatymų ir (ar) kitų teisės aktų reikalavimams, galiojantiems teritorijų planavimo dokumentų sprendiniams arba patvirtintiems strateginiams savivaldybės plėtros planams, priemonių planui (išskyrus atvejus, kai vystoma neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra).

Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriui (iniciatoriams) (vadovaujantis šiuo įstatymu ir Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu sudaryta savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartimi) nustatoma būtinybė apmokėti savivaldybės infrastruktūros projektavimo, statybos ir įrengimo išlaidas;

4.1.7.4. ginčai dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus sprendimo atsisakyti inicijuoti savivaldybės infrastruktūros plėtrą bus nagrinėjami teisme;

4.1.8. Įstatymo projekto 8 str. numatoma savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis, jos sudarymo atvejai, t. y. savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis bus sudaroma:

– tarp savivaldybių infrastruktūros plėtros organizatoriaus, savivaldybių infrastruktūros plėtros iniciatoriaus (iniciatorių) ir savivaldybės infrastruktūros valdytojo (vystytojų) *iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo* vadovaujantis šiuo įstatymu ir Lietuvos Respublikos civiliniu kodeksu;

– *kai planuojama statyti naują ir (ar) rekonstruoti esamą pastatą ir (ar) esamą inžinerinį statinį rekonstruoti į pastatą, kuriems naudoti reikalinga savivaldybės infrastruktūros plėtra*. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis turėtų apimti savivaldybės infrastruktūros, reikalingos planuojamam statyti naujam ir (ar) rekonstruoti esamam pastatui ir (ar) esamam inžineriniam statiniui rekonstruoti į pastatą, projektavimą, įrengimą ir (ar) statybą.

Numatomi atvejai, kai infrastruktūros plėtros sutartis nesudaroma:

– savivaldybės infrastruktūros plėtra nesusijusi su konkrečia statytojo (vystytojo) reikmėmis ir ją savo lėšomis įgyvendina savivaldybės infrastruktūros valdytojai;

– savivaldybės infrastruktūros plėtrą įgyvendina kiti savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriai;

– siekiant įrengti ar pastatyti kompleksinio ir (ar) specialiojo teritorijų planavimo dokumentais nesuplanuotą savivaldybės infrastruktūrą, kuri turi būti suplanuota teritorijų planavimo dokumentuose, iki savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus, vadovaudamasis Teritorijų planavimo įstatymo 6 straipsnio 3 dalies nuostatomis, nesudaro teritorijų planavimo proceso inicijavimo sutarties ir neparengia atitinkamo teritorijų planavimo dokumento.

Numatomas savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties standartinių sąlygų sąrašas, sutarties įsigaliojimas, paskelbimas, duomenų pateikimas, keitimas ir nutraukimas. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis įsigaliojant ją pasirašius sutarties šalims ir savivaldybės administracijos direktoriui ar jo įgaliotam savivaldybės administracijos valstybės tarnautojui pasirašytą šios sutarties tekstą be šioje dalyje nurodytų asmens duomenų paskelbus Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“. Būtų draudžiama skelbti savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus, statytojo (vystytojo), kuris yra fizinis asmuo, ir kitų fizinių asmenų *vardą ir pavardę*, asmens kodą, gimimo datą, gyvenamąją vietą ir kitus duomenis, iš kurių gali būti nustatyta jų asmens tapatybė. Už duomenų pateikimą be draudžiamų skelbti asmens duomenų atsakytų administracijos direktorius ar jo įgaliotas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojas, teikiantis skelbti sutarties tekstą Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“. Savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties šalių rašytiniu susitarimu sutartis galės būti keičiama, galės būti pratęsiamas savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje nurodytas jos galiojimo terminas ar ji nutraukiama;

– numatoma, kad ginčai dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarčių vykdymo ir išlaidų, patiriamų įgyvendinant savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį, kompensavimo bus sprendžiami šalių derybomis. Jeigu šalys nesusitars, ginčai bus nagrinėjami teisme;

4.1.9. Įstatymo projekto 9 str. numatytas savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius ir jo funkcijos.

Jei savivaldybės taryba nėra įsteigusi ir (ar) paskyrusi viešojo juridinio asmens (išskyrus viešąją įstaigą), vykdančio savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus funkcijas, jo funkcijas vykdys savivaldybės administracija. Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus priimami sprendimai dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros bus skelbiami savivaldybės interneto svetainėje.

Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius:

- teiks siūlymus dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros poreikio, prioritetinės savivaldybės infrastruktūros vystymo etapų ir preliminarus lėšų poreikio teritorijų planavimo dokumentų, kuriais planuojama savivaldybės infrastruktūra, teritorijų planavimo organizatoriams. Ši nuostata nebus taikoma, kai savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriumi bus savivaldybės administracija, o teritorijų planavimo organizatoriumi – savivaldybės administracijos direktorius;

- rengs priemonių planą ir atsiskaitys savivaldybės tarybai už jo įgyvendinimą;

- sudarys savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis, administruos ir prižiūrės šių sutarčių įgyvendinimą;

- administruos Programos įmokų surinkimą ir panaudojimą;

- rengs Programos lėšų panaudojimo ataskaitą ir teiks ją tikrinti Komisijai.

Numatoma, kad savivaldybės taryba savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriui galės nustatyti ir kitas su savivaldybės infrastruktūros plėtra susijusias funkcijas.

Numatyta, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius negalės vykdyti savivaldybės infrastruktūros projektavimo, statybos (rangos) ir (ar) įrengimo funkcijų;

4.1.10. Įstatymo projekto 10 str. nurodytos savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus pareigos:

- iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo sumokėti savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką, išskyrus šio įstatymo 15 str. 2–4 d. nustatytus atvejus, kai ši įmoka nemokama arba nuo jos atleidžiama arba kai savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimas sudarytoje savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje išdėstytas dalimis, kai infrastruktūros plėtros iniciatorius pateikia rašytinį prašymą savivaldybei dėl įmokos mokėjimo dalimis. Įmoka dalimis turėtų būti sumokėta ne vėliau kaip iki statinių statybos užbaigimo (jei statinių statybos užbaigimo procedūros atliekamos atskiriems statiniams – iki pirmojo statinio statybos užbaigimo);

- iki statinių statybos užbaigimo (jei statinių statybos užbaigimo procedūros atliekamos atskiriems statiniams – iki pirmojo statinio statybos užbaigimo) Lietuvos Respublikos statybos įstatymo nustatyta tvarka pastatyti ar kitų teisės aktų nustatyta tvarka įrengti ir neatlygintinai perduoti savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje nurodytą infrastruktūrą šioje sutartyje nurodytiems savivaldybės infrastruktūros valdytojams;

- perduoti projektuojamos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros erdvinius duomenis savivaldybės vyriausiajam inžinieriui Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro nustatyta tvarka;

4.1.11. Įstatymo projekto 11 str. nurodytas savivaldybės infrastruktūros plėtros finansavimas.

Prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtra bus finansuojama iš:

- Programos dalies, kurią sudaro prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, lėšų;

- kitų savivaldybės biudžeto lėšų;

- privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus lėšų;

- kituose įstatymuose nustatytų lėšų.

Neprioritetinė savivaldybės infrastruktūros plėtra bus finansuojama iš:

- privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus lėšų;

- Programos dalies, kurią sudaro neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, lėšų;

- kituose įstatymuose nustatytų lėšų;

4.1.12. Įstatymo projekto 12 str. detaliai nurodyta savivaldybės infrastruktūros plėtros rėmimo programa (kurios tikslas – finansuoti savivaldybės infrastruktūros plėtrą) ir Programos lėšų šaltiniai ir jų naudojimo tvarka.

Numatoma, kad Programos lėšas sudarys prioritutinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos ir neprioritutinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, kitos teisėtai gautos lėšos. Prioritutinės ir neprioritutinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos bus kaupiamos atskirose savivaldybės biudžeto sąskaitose. Programos finansavimo pajamos ir išlaidos bus planuojamos savivaldybės biudžete.

Numatoma, kad Programos lėšų dalis, kurią sudarys prioritutinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, bus naudojamos:

- kompensuoti už savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus lėšomis įrengtą prioritetinę savivaldybės infrastruktūrą vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio nuostatomis;
- finansuoti vykdomą prioritutinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą.

Numatoma, kad Programos lėšų dalis, kurią sudarys neprioritutinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, bus naudojama kompensuoti už savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus lėšomis įrengtą neprioritetinę savivaldybės infrastruktūrą vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio nuostatomis.

Numatoma, kad Programai administruoti (įmokų surinkimas, panaudojimas ir ataskaitos apie jų panaudojimą pateikimas) skiriama iki *2 procentų prioritutinės ir neprioritutinės savivaldybės infrastruktūros plėtros lėšų*. Programos lėšos būtų naudojamos pagal priemonių planą, kurį tvirtintų Komisija. Patvirtintas priemonių planas būtų skelbiamas savivaldybės ir savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus (kai jis nėra savivaldybės administracija) interneto svetainėje. Komisijos sudėtį ir darbo reglamentą tvirtintų savivaldybės taryba. Komisiją sudarytų ne mažiau kaip septyni asmenys. Į Komisijos sudėtį būtų įtraukiami savivaldybės administracijos direktorius (Komisijos pirmininkas), savivaldybės vyriausiasis architektas, savivaldybės vyriausiasis inžinierius ir kiti savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai, kurių funkcijos tiesiogiai nesusijusios su savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus funkcijomis. Komisijos sprendimai būtų priimami visų jos narių balsų dauguma. Savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius turėtų teisę inicijuoti neeilinį Komisijos posėdį.

Programos įmokų surinkimą ir panaudojimą pagal priemonių planą administruotų savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius. Einamųjų metų pabaigoje infrastruktūros plėtros organizatorius parengtų Programos ir jos administravimo lėšų panaudojimo ataskaitą ir pateiktų ją tikrinti viešojo intereso įmonių audito įmonei ar auditoriui. Komisijai Programos lėšų panaudojimo ataskaita būtų pateikiama kartu *su auditoriaus išvada*. Komisijai nustačius, kad Programos lėšos panaudotos pagrįstai, Programos lėšų panaudojimo ataskaita būtų teikiama tvirtinti savivaldybės tarybai. Patvirtinta Programos lėšų panaudojimo ataskaita būtų skelbiama savivaldybės ir savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus (kai jis nėra savivaldybės administracija) interneto svetainėje. Komisijai nustačius, kad Programos lėšos panaudotos nepagrįstai, Komisija teiktų pasiūlymą savivaldybės tarybai dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus keitimo ir (ar) teisinės atsakomybės taikymo;

4.1.13. Įstatymo projekto 13 str. numatyta kompensavimo už savivaldybės infrastruktūrą tvarka. Numatoma, kad kompensacijos infrastruktūros plėtros iniciatoriams už patirtas išlaidas apskaičiuojama ir išmokama Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta tvarka, vadovaujantis šio straipsnio 2–4 dalimis. Šioje tvarkoje turėtų būti numatyta administravimo sistema, kuri vertins

savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus ir savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus sandorius dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus lėšų sukurtos infrastruktūros įsigijimo savivaldybės nuosavybėn, kompensuojant jo patirtas išlaidas;

- kompensacijos už neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą būtų išmokamos vieną kartą arba mokamos kasmet ne ilgiau kaip 10 metų nuo šios savivaldybės infrastruktūros perdavimo savivaldybės infrastruktūros valdytojui (valdytojams). Kompensacijas už prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros išlaidas savivaldybė privalės išmokėti vieną kartą arba mokėti kasmet ne ilgiau kaip per 5 metus nuo šios savivaldybės infrastruktūros perdavimo valdytojui (valdytojams);

- savivaldybės infrastruktūros projektavimo išlaidos būtų apskaičiuojamos vadovaujantis Statinio projektavimo darbų kainų skaičiavimo metodika. Savivaldybės infrastruktūros statybos ir (ar) įrengimo išlaidos būtų apskaičiuojamos vadovaujantis Statybos skaičiuojamosios kainos nustatymo principais;

- kompensacijos už prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą pagal teritorijų planavimo dokumentuose nustatytus vystymo etapus, savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyse nustatytas kompensavimo sąlygas, savivaldybės infrastruktūros perdavimo savivaldybės infrastruktūros valdytojui (valdytojams) terminą, būtų mokamos iš savivaldybės biudžeto ir (ar) Programos prioritetinės infrastruktūros įmokų. Programos prioritetinės infrastruktūros įmokos būtų naudojamos, kai kompensacijoms mokėti kitų savivaldybės biudžeto lėšų nepakaktų. Savivaldybė privalės kompensuoti visas savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus išlaidas, patirtas vykdant savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje numatytos prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą. Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus išlaidų kompensavimui už prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą galės būti naudojama ne mažiau kaip 80 procentų savivaldybės biudžeto ir ne daugiau kaip 20 procentų Programos įmokų už prioritetinę savivaldybės infrastruktūrą;

- kompensacijos už neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą mokamos iš savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokų, kurias į Programą moka statytojai (vystytojai), prisijungiantys prie savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus pastatytos ar įrengtos savivaldybės infrastruktūros;

- kompensacijos už neprioritetinės infrastruktūros plėtrą nemokamos, kai prie savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus pastatytos ar įrengtos savivaldybės infrastruktūros nauji statytojai (vystytojai) neprisijungia;

- kompensacijos dydis negalės viršyti infrastruktūros plėtros iniciatoriaus išlaidų, patirtų vykdant nurodytą savivaldybės infrastruktūros plėtrą, dydžio;

4.1.14. Įstatymo projekto 14 str. išnagrinėta savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka, jos sudėtis, apskaičiavimas, įmokos tarifai. Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką sudarys šios dalys:

- savivaldybės infrastruktūros projektavimo, statybos ir (ar) įrengimo finansavimas;
- žemės paėmimo visuomenės poreikiams finansavimas.

Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos dalis, skirta savivaldybės infrastruktūros projektavimui, statybai ir (ar) įrengimui finansuoti, būtų apskaičiuojama statinio ar statinio rekonstravimo į pastatą projekte nurodytą pastato (pastatų) bendrąjį plotą padauginant iš savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifo. Pastato rekonstravimo atveju savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos dalis būtų apskaičiuojama, rekonstruojamo pastato padidėjusią bendrojo ploto dalį padauginant iš savivaldybės tarybos sprendimu patvirtinto įmokos tarifo.

Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos dalis, skirta žemės paėmimo visuomenės poreikiams finansuoti, būtų apskaičiuojama, žemės paėmimo visuomenės poreikiams reikalingas lėšas proporcingai pagal žemės sklypo (jo dalies) plotą padalinant žemės sklypų savininkams (savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos mokėtojams), kurių poreikiams teritorijų planavimo dokumente numatyta savivaldybės infrastruktūra ir kuriai pastatyti (įrengti) reikalinga paimti žemę visuomenės poreikiams Lietuvos Respublikos žemės įstatyme nustatytais atvejais ir tvarka.

Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoką apskaičiuotų savivaldybės infrastruktūros plėtos organizatorius pagal Vyriausybės nutarimu tvirtinamą *Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos nustatymo metodiką*, įvertinęs savivaldybės infrastruktūros plėtos poreikį (vartotojų skaičių ir numatomą jo pokytį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį). Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos tarifą (tarifus) tvirtins savivaldybės taryba. Teritorijose (zonose) galės būti tvirtinami skirtingi savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos tarifai, diferencijuojant pagal pastatų ir (ar) pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį ir plėtos poreikį;

4.1.15. Įstatymo projekto 15 str. numatyti savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos mokėtojai – *naujai statomo ir (ar) rekonstruojamo pastato ir (ar) esamą inžinerinį statinį rekonstruojančio į pastatą statytojas (vystytojas)*, išskyrus 15 str. 2, 3 ir 4 d. numatytus atvejus.

– savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka būtų nemokama, kai išduotas statybą leidžiantis dokumentas šių statinių statybai ar rekonstrukcijai:

1) valstybei svarbaus projekto statiniui (statiniams);

2) geležinkelio infrastruktūros objektui (objektams), geležinkelio stočių ir jų aptarnavimui skirtiems statiniams, susisiekimo ir inžinerinių komunikacijų aptarnavimo objektui (objektams) susisiekimo ir inžinerinių tinklų koridorių teritorijose, kai jų eksploatacijai nereikalinga savivaldybės infrastruktūra, išskyrus vietinės reikšmės kelius;

3) savivaldybės infrastruktūros ir (ar) jos aptarnavimui skirtiems statiniams;

– nuo savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos būtų atleidžiami statytojai (vystytojai), kai pagal savivaldybės infrastruktūros plėtos sutartį jų lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos ne mažesnės nei šioje sutartyje numatyta savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka. Tuo atveju, kai statytojo (vystytojo) lėšomis suprojektuotos, pastatytos ir (ar) įrengtos savivaldybės infrastruktūros išlaidos būtų mažesnės nei sutartyje numatyta savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka, statytojas (vystytojas) sumokėtų šį skirtumą, kuris būtų apskaičiuojamas vadovaujantis šio įstatymo 13 straipsnio 3 dalimi;

– savivaldybės taryba savo sprendimu, vadovaudamasi savivaldybės tarybos patvirtintais kriterijais, galės nustatyti kitus nei šio straipsnio 2 ir 3 dalyje numatytus atvejus, kai savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka bus nemokama. Šiuo atveju savivaldybės infrastruktūra bus pastatoma ir (ar) įrengiama savivaldybės biudžeto lėšomis;

– statybą leidžiančio dokumento neišdavimo atveju savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka bus gražinama savivaldybės infrastruktūros plėtos mokėtojui raštu pateikus prašymą savivaldybei. Savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka bus gražinama per 3 mėnesius nuo prašymo grąžinti savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoką pateikimo. Prašyme bus nurodoma savivaldybės infrastruktūros plėtos įmokos mokėtojo atsiskaitomoji sąskaita, į kurią bus sugrąžinama įmokėta savivaldybės infrastruktūros plėtos įmoka;

4.1.16. Įstatymo projekto 16 str. numatytas įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas. Numatyta, kad:

– šis įstatymas įsigaliojotų 2020 m. lapkričio 1 d., išskyrus šio straipsnio 2 dalį ir 3 straipsnį;

- Lietuvos Respublikos Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki 2020 m. rugpjūčio 1 d. priimtų šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus;
- šio įstatymo 3 straipsnio nuostatos įsigaliotų 2021 m. sausio 1 d.;
- kol teritorijų planavimo dokumentuose vadovaujantis šiuo įstatymu nėra nustatyta prioritetinga savivaldybės infrastruktūra, visa savivaldybės infrastruktūra būtų laikoma prioritetinga;
- iki šio įstatymo įsigaliojimo sudaryta sutartis, numatanti savivaldybės infrastruktūros plėtrą, galėtų būti keičiama pagal šio įstatymo reikalavimus;
- iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėję vykdyti savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijas savivaldybės administracijos valstybės tarnautojai, neatitinkantys šio įstatymo 6 straipsnio 3 dalyje nustatytų kvalifikacinių reikalavimų, turėtų teisę vykdyti savivaldybės vyriausiojo inžinieriaus funkcijas iki 2027 m. rugpjūčio 1 d.;

4.2. Įstatymo projekte Nr. 2 numatomi šie esminiai įstatymo nuostatų pakeitimai:

4.2.1. pakoreguotas 2 str. 13 d. terminas „Prioritetingos plėtros teritorijos – savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose išskirtos *urbanizuotos ir (ar) urbanizuojamos teritorijos (jų dalys)*, kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastruktūrą.“;

4.2.1. planavimo iniciatoriai su savivaldybės administracijos direktoriumi ar kitų įstatymų nustatyto specialiojo teritorijų planavimo organizatoriumi Vyriausybės nustatyta tvarka ir sąlygomis prieš tvirtinant teritorijų planavimo dokumentą sudarys teritorijų planavimo dokumento sprendinių įgyvendinimo sutartį, jeigu šiems sprendiniams įgyvendinti reikalingas žemės sklypų pertvarkymas, žemės paėmimas visuomenės poreikiams, kitais Vyriausybės nustatytais atvejais. Sprendinių įgyvendinimo sutartis įsigalios patvirtinus teritorijų planavimo dokumentą ir bus skelbiama viešai savivaldybės ar kitų įstatymų nustatyto specialiojo teritorijų planavimo organizatoriaus interneto svetainėje.

Kai teritorijų planavimo dokumento sprendiniams įgyvendinti bus reikalinga inžinerinės ir (ar) socialinės infrastruktūros plėtra, planavimo iniciatorius, vadovaudamasis Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymu, įsipareigos sudaryti savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartį. Kai teritorijų planavimo dokumento sprendiniais numatomas prioritetingas savivaldybės infrastruktūros vystymas, prie savivaldybės infrastruktūros plėtros sutarties bus pateikiamas jos vystymui reikalingas preliminarus lėšų poreikis (6 str. 4 d.);

4.2.3. numatoma, kad savivaldybės lygmens bendruosiuose planuose, atsižvelgiant į rengiamo bendrojo plano mastelį ir pagal Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės detalizuojant atitinkamų valstybės lygmens bendrųjų planų nuostatas, nustatomi teritorijos naudojimo privalomieji reikalavimai, išskiriamos urbanizuotos, urbanizuojamos ir neurbanizuojamos teritorijos (arba nurodomos urbanizuotų teritorijų plėtros kryptys), nustatomos prioritetingos plėtros teritorijos ir galimas plėtros mastas, prioritetingos ir kitos galimos veiklos, prioritetingos savivaldybės infrastruktūros vystymo etapai (15 str.1 d. 8 p.);

4.2.4. numatoma, kad vienas iš detaliųjų planų uždavinių būtų – nustatyti prioritetingos savivaldybės infrastruktūros vystymo etapus (17 str. 6 d. 9 p);

4.2.5. detaliuosiuose planuose pagal Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės detalizuojant savivaldybės lygmens bendrąjį planą ir (ar) vietovės lygmens bendrąjį planą, jeigu jis parengtas, nustatomas fiziniams ir juridiniams asmenims ar kitoms organizacijoms privalomas teritorijos naudojimo reglamentas, t. y. inžinerinei ir socialinei infrastruktūrai reikalingų teritorijų ir (ar) inžinerinių komunikacijų koridorių ribos, savivaldybės prioritetingos infrastruktūros vystymo etapai (18 str. 1 d. 6 p.);

4.2.6. papildyta, kad konkrečius specialiojo teritorijų planavimo uždavinius planavimo organizatorius nustatys ir pagal Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymą (21 str. 3 d.);

4.2.7. pakeista, kad teritorijų planavimo dokumentai institucijose turi būti išnagrinėti ir dokumentų derinimo ar atsisakymo juos derinti išvada pateikta per 20 darbo dienų (dėl savivaldybės lygmens teritorijų planavimo dokumentų – per 15 darbo dienų, *dėl vietovės lygmens – per 10 darbo dienų*) nuo planavimo organizatoriaus prašymo derinti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą pateikimo dienos (26 str. 2 d.);

4.2.8. numatoma, kad savivaldybės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumento derinimas bus atliekamas ne vėliau kaip per *15 darbo dienų*, vietovės lygmens – *ne vėliau kaip per 10 darbo dienų* nuo planavimo organizatoriaus prašymo derinti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą pateikimo dienos. Visos derinimo procedūros bus atliekamos ir sprendimai derinti ar nederinti teritorijų planavimo dokumentą bus paskelbiami Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje. Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentas bus suderintas, jeigu jam pritars Teritorijų planavimo komisijos nariai. Jeigu Teritorijų planavimo komisijos narys *pagal kompetenciją* nepritaras *pateikto derinti kompleksinio teritorijų planavimo dokumento sprendiniams*, jis nepritarimo motyvus raštu per 5 darbo dienas nuo planavimo organizatoriaus prašymo derinti kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą pateikimo dienos pateiks Teritorijų planavimo komisijos pirmininkui. Jeigu *Teritorijų planavimo* komisijos pirmininkas manys, kad *Teritorijų planavimo* komisijos nario nepritarimas nebus tinkamai motyvuotas, jis kreipsis į instituciją, delegavusią šį *Teritorijų planavimo* komisijos narį, prašydamas patvirtinti arba pripažinti nepagrįstais *Teritorijų planavimo* komisijos nario nepritarimo motyvus. Institucija, į kurią kreipsis Teritorijų planavimo komisijos pirmininkas, privalės per 5 darbo dienas nuo tokio kreipimosi gavimo dienos pateikti savo išvadą. *Teritorijų planavimo komisijos pirmininkas, atsižvelgdamas į motyvuotus rašytinius Teritorijų planavimo komisijos narių pasiūlymus galės pratęsti teritorijų planavimo dokumento derinimo terminus, bet ne ilgiau kaip 5 darbo dienas, apie tai pranešdamas planavimo organizatoriui ir Teritorijų planavimo komisijos nariams Lietuvos Respublikos teritorijų planavimo dokumentų rengimo ir teritorijų planavimo proceso valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje.* (26 str. 8 d.);

4.2.9. pakoreguota, jeigu per šio straipsnio nustatytus terminus planavimo organizatoriui nepateikiama išvada ar Teritorijų planavimo komisijos posėdžio protokolas dėl kompleksinio teritorijų planavimo dokumento derinimo ar atsisakymo jį derinti, laikoma, kad derinanti institucija ar Teritorijų planavimo *komisija* kompleksinio teritorijų planavimo dokumentą suderino ir jis gali būti teikiamas tikrinti teritorijų planavimo valstybinę priežiūrą atliekančiai institucijai (26 str. 12 d.);

4.2.10. savivaldybės administracijos direktorius savivaldybės bendrąjį planą ar savivaldybės dalies bendrąjį planą *kartu su šiuose dokumentuose suplanuotai prioritetinei savivaldybės infrastruktūrai vystyti reikalingu preliminarium lėšų poreikiu* teiks tvirtinti savivaldybės tarybai. Savivaldybės bendrasis planas ar savivaldybės dalies bendrasis planas bus patvirtinami ar atsisakoma juos tvirtinti per 20 darbo dienų nuo jų pateikimo tvirtinti dienos (27 str. 3 d.);

4.2.11. 9 str. numato Įstatymo įsigaliojimą ir įgyvendinimą:

- šis įstatymas įsigaliojotų 2020 m. lapkričio 1 d., išskyrus šio straipsnio 2 dalį;
- Vyriausybė ar jos įgaliotos institucijos iki 2019 m. rugpjūčio 1 d. priimtų šį įstatymą įgyvendinančius teisės aktus;

– iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėti rengti teritorijų planavimo dokumentai savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus sprendimu galės būti baigiami rengti pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teritorijų planavimo teisinį reguliavimą;

4.3. Įstatymo projekte Nr. 3. numatomi šie esminiai įstatymo nuostatų pakeitimai:

4.3.1. papildoma, kad Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statyba, jeigu objektų statytojas (užsakovas) yra ne viešasis geriamojo vandens tiekėjas ir nuotekų tvarkytojas ar ne savivaldybės institucija, galima, kai šių objektų statyba numatyta *Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane arba savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumente* ir yra sudaryta trišalė *ar daugiašalė* savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, objekto statytojo (užsakovo) *ir (ar) kito savivaldybės infrastruktūros valdytojo savivaldybės infrastruktūros plėtros* sutartis. Trišalė *ar daugiašalė* savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo, objekto statytojo (užsakovo) *ir (ar) kito savivaldybės infrastruktūros valdytojo savivaldybės infrastruktūros plėtros* sutartis sudaroma, keičiama ir nutraukiama vadovaujantis *Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 8 straipsnio nustatyta tvarka* ir Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (toliau – Civilinis kodeksas) nuostatomis. Objekto statytojui (užsakovui) nutraukus veiklą (bankrutavus), savivaldybės institucija privalo organizuoti kito objekto statytojo (užsakovo) parinkimą geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statybai užbaigti. Geriamojo vandens tiekimo ir (arba) nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto statytojo (užsakovo) veiklos nutraukimo (bankroto) atveju savivaldybės institucijos iniciatyva kitas pradėto geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros objekto statytojas (užsakovas) turi būti parinktas ne vėliau kaip po 18 mėnesių nuo pradinio objekto statytojo (užsakovo) veiklos nutraukimo (bankroto) momento. (16 str. 2 d.);

4.3.2. Numatoma, kad paviršinių nuotekų tvarkymo infrastruktūros objektų statyba, jeigu objektų statytojas (užsakovas) yra ne paviršinių nuotekų tvarkytojas ar ne savivaldybės institucija, galima, kai šių objektų statyba numatyta *Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros plane arba savivaldybės ir (ar) vietovės lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumente* ir yra sudaryta trišalė *ar daugiašalė* savivaldybės institucijos, paviršinių nuotekų tvarkytojo, objekto statytojo (užsakovo) *ir (ar) kito savivaldybės infrastruktūros valdytojo savivaldybės infrastruktūros plėtros* sutartis. Trišalė *ar daugiašalė* savivaldybės institucijos, paviršinių nuotekų tvarkytojo, objekto statytojo (užsakovo) *ir (ar) kito savivaldybės infrastruktūros valdytojo savivaldybės infrastruktūros plėtros* sutartis sudaroma, keičiama ir nutraukiama vadovaujantis *Savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo 8 straipsnio nustatyta tvarka* ir Civilinio kodekso nuostatomis (16 str. 3 d);

4.3.3. Numatoma, kad:

– šis įstatymas įsigalios 2020 m. lapkričio 1 d.

– iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėta rengti trišalė ar daugiašalė savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo arba paviršinių nuotekų tvarkytojų ir objekto statytojo (užsakovo) sutartis savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus sprendimu galės būti baigiama rengti pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą.

4.3.3. Įstatymo projekte numatyta, kad iki šio įstatymo įsigaliojimo pradėtos rengti trišalės savivaldybės institucijos, viešojo geriamojo vandens tiekėjo ir nuotekų tvarkytojo arba paviršinių nuotekų tvarkytojų ir objekto statytojo (užsakovo) sutartys galės būti baigiamos rengti pagal iki šio įstatymo įsigaliojimo galiojusį teisinį reguliavimą;

4.4. Įstatymo projekte Nr. 4 numatomas šis įstatymo 16 str. 2 d. 30 p. nuostatų pakeitimas:

Numatoma, kad viena iš išimtinių savivaldybės tarybos kompetencijų būtų sprendimų dėl savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatoriaus funkcijų pavedimo savivaldybės administracijai ar kitam viešajam juridiniam asmeniui, išskyrus viešąsias įstaigas, priėmimas;

4.5. Įstatymo projekte Nr. 5 numatomas šis įstatymo 27 str. 8 d. nuostatų pakeitimas:

Įstatymo projekte numatoma, jei pateikti ne visi statybą leidžiančiam dokumentui išduoti privalomi dokumentai *ir (ar) vadovaujantis Lietuvos Respublikos savivaldybių infrastruktūros plėtros įstatymo nuostatomis nepasirašyta savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartis, nesumokėta savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka, kai ją privaloma sumokėti*, ar prašantis išduoti statybą leidžiantį dokumentą asmuo negali įgyvendinti statytojo teisės pagal šio įstatymo 3 straipsnio 2 dalies 1 ir 3 punktų reikalavimus, ar nepateikta informacija, patvirtinanti apie žyminio mokesčio už statybą leidžiančio dokumento išdavimą sumokėjimą, Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacinėje sistemoje „Infostatyba“ įregistruotas prašymas išduoti statybą leidžiantį dokumentą būtų nepriimamas ir apie tai ne vėliau kaip per 3 darbo dienas (išskyrus šio straipsnio 11 dalyje nustatytą atvejį) nuo prašymo išduoti statybą leidžiantį dokumentą įregistravimo dienos pasinaudojant Lietuvos Respublikos statybos leidimų ir statybos valstybinės priežiūros informacine sistema „Infostatyba“ būtų pranešama prašymą teikusiam asmeniui.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymų projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimtų įstatymų pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta

Detalesni įstatymų projektų numatomo *teigiamo* reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai pateikiami aiškinamojo rašto 4 dalyje.

Poveikis savivaldybių infrastruktūros plėtrai

Įstatymo projekte Nr. 1 siūlomas teisinis reguliavimas tiesiogiai susijęs su siekiu užpildyti esamas infrastruktūros teisinio reguliavimo spragas ir kompleksiškai spręsti infrastruktūros plėtros problemas, infrastruktūros plėtros valdymo ir reguliavimo pagrindus ir nustatyti šiame procese dalyvaujančių asmenų teises, pareigas ir atsakomybę.

Teigiamos pasekmės – siekiama kompleksiškai planuoti savivaldybės infrastruktūros plėtrą, kuriant naują savivaldybės infrastruktūrą ir (ar) didinant (atkuriant) esamos savivaldybės infrastruktūros pajėgumus.

Neigiamos pasekmės – nenumatomos.

Įstatymo projekte Nr. 2 siūlomas sprendimas. Prioritetinės plėtros teritorijos – tai savivaldybės ir vietovės lygmens bendruosiuose planuose išskirtos *urbanizuotos ir (ar) urbanizuojamos* teritorijos (jų dalys), *kuriose savivaldybė įsipareigoja vystyti socialinę ir (ar) inžinerinę infrastruktūrą*.

Teigiamos pasekmės – siekiama, kad nauja ir jau esama infrastruktūra bus vystoma kompleksiškai urbanizuotose ir (ar) urbanizuojamose teritorijose.

Neigiamos pasekmės – nenumatomos.

Įgyvendinant kitų Įstatymo projekto susijusių įstatymų projektus (Nr. 3–5), papildomo poveikio savivaldybių infrastruktūros plėtrai nebus.

Poveikis valstybės finansams

Įstatymo projekte Nr. 1 numatoma, kad savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką moka naujai statomo ir (ar) rekonstruojamo pastato ir (ar) esamą inžinerinį statinį rekonstruojančio į pastatą statytojas (vystytojas), išskyrus šio straipsnio 2–4 d. numatytus atvejus.

Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatorius iki statybą leidžiančio dokumento išdavimo sumoka savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoka, išskyrus įstatymo 15 straipsnio 2–4 dalyse nustatytus atvejus, kai ši įmoka nemokama arba nuo jos atleidžiama arba kai savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos mokėjimas sudarytoje savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje išdėstytas dalimis, kai infrastruktūros plėtros iniciatorius pateikia rašytinį prašymą savivaldybei dėl įmokos mokėjimo dalimis. Įmoka dalimis turi būti sumokėta ne vėliau kaip iki statinių statybos užbaigimo (jei statinių statybos užbaigimo procedūros atliekamos atskiriems statiniams – iki pirmojo statinio statybos užbaigimo).

Numatoma, kad *prioritetinė savivaldybės infrastruktūra finansuojama* iš Programos dalies, kurią sudaro prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, lėšų ir kitų savivaldybės biudžeto lėšų, privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus lėšų ir kituose įstatymuose nustatytų lėšų. Pagal Įstatymo projekto 13 str. 2 d. kompensacijas už *prioritetinės* savivaldybės infrastruktūros plėtros išlaidas savivaldybė privalo išmokėti vieną kartą arba mokėti kasmet ne ilgiau kaip per 5 metus nuo šios savivaldybės infrastruktūros perdavimo valdytojui (valdytojams).

1 pvz., Gulbinų individualių gyvenamųjų namų kvartalo (mikrorajono) infrastruktūros plėtros savikainos preliminarus skaičiavimas. Iš viso su projektavimu numatoma – 52 627 710 eurų (1 624 Eur/arui). Infrastruktūros įrengimo kaina 1 m², kai užstatymo intensyvumas:

$$0,2 = 81,093 \text{ Eur/m}^2$$

$$0,4 = 40,546 \text{ Eur/m}^2$$

$$0,6 = 26,934 \text{ Eur/m}^2$$

$$0,8 = 20,273 \text{ Eur/m}^2$$

Pagal Gulbinų mikrorajono infrastruktūros plėtros savikainos preliminarų skaičiavimą, finansinė našta savivaldybei būtų – 52 627 710 Eur (1 624 Eur/arui).

Atsižvelgiant į tai, kad savivaldybės būtų atsakingos už prioritetinės infrastruktūros plėtros kompensavimą, o visa įsipareigojimų suma įtakotų savivaldybės ir valdžios sektoriaus skolą, planuodamos prioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtrą, savivaldybės turėtų užtikrinti skolos, garantijų bei skolinimosi limitus, nustatytus LR valstybės biudžeto ir savivaldybių biudžetų finansinių rodiklių patvirtinimo įstatyme.

2 pvz., daugiau kaip 2,2 km ilgio vienoje judriausių sankryžų Vilniuje bus atnaujinti pėsčiųjų ir dviračių takai, įrengtas gatvių apšvietimas, viešojo transporto stotelės, atraminės sienutės, vandentiekio, lietaus nuotekų, telekomunikacijų, šviesoforų valdymo tinklai. Po rekonstrukcijos bus užtikrintas sklandesnis ir saugesnis transporto, pėsčiųjų ir dviratininkų susisiekimas Žirnių g. ir Minsko plento kryptimis. Planuojama, kad sankryžos atnaujinimo darbai prasidės 2019 m. vasaros pabaigoje ir tęsis 2019–2020 m. Projekto vertė – apie 30 mln. eurų. Iš jų – daugiau nei 8 mln. eurų projekto įgyvendinimui skirs Vilniaus miesto savivaldybė, o likusius 22 mln. eurų – Vyriausybė.

Neprioritetinė savivaldybės infrastruktūra finansuojama ne iš savivaldybės biudžeto lėšų, o tik iš privačių savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus lėšų, Programos dalies, kurią sudaro neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos, lėšų ir kituose įstatymuose nustatytų lėšų. Kompensacijos už *neprioritetinės* savivaldybės infrastruktūros plėtrą būtų išmokamos vieną kartą arba būtų mokamos kasmet ne ilgiau kaip 10 metų nuo šios savivaldybės infrastruktūros perdavimo savivaldybės infrastruktūros valdytojui (valdytojams).

Teigiamos pasekmės – numatoma efektyvi savivaldybės infrastruktūros plėtros finansavimo sistema, numatanti infrastruktūros plėtros finansavimo ir kompensavimo galimybes.

Neigiamos pasekmės – nenumatoma.

Įgyvendinant kitų Įstatymo projekto lydimųjų įstatymų projektus (Nr. 2–5), papildomo poveikio valstybės finansams nebus.

Poveikis viešojo valdymo sistemai

Poveikio viešojo valdymo sistemai nebus.

6. Kokią įtaką priimti įstatymai turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymas Nr. 1 ir susiję įstatymai įtakos kriminogeninei situacijai neturės.

Aiškus ir skaidrus Įstatymo Nr. 1 ir susijusių įstatymų projektuose nurodytų savivaldybių infrastruktūros plėtros teritorijų nustatymas ir jose taikomas teisinis reglamentavimas mažins korupcijos galimybę.

7. Kaip įstatymų įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Įstatymo projektas Nr. 1 susijęs su įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai. Įstatymo projektu Nr. 1 sudaromos palankesnės verslo sąlygos, o jo įgyvendinimas panaikins teises kolizijas ir spragas. Pvz., šiuo metu Vilniaus, Kauno, Klaipėdos, Druskininkų nekilnojamojo turto vystytojai investuoja į infrastruktūros sukūrimą, tačiau išlaidos nekompensuojamos, todėl siūlomas savivaldybių infrastruktūros plėtros įmokos ir infrastruktūros sukūrimo modelis taikant kompensacinę tvarką nekilnojamojo turto vystytojams yra naudingas. Pagal galiojantį teisinį reguliavimą nekilnojamojo turto vystytojas sukuria naują infrastruktūrą, investuoja į tai savo lėšas. Tuomet pastato nekilnojamąjį turtą prijungia prie sukurtos infrastruktūros ir jį vėliau parduoda. Į nekilnojamojo turto pardavimo kainą įskaičiuoti ir infrastruktūros kaštai. Naujas nekilnojamojo turto vystytojas pastato kitą nekilnojamąjį objektą ar objektus ir prijungia prie tos pačios infrastruktūros. Šio vystytojo nekilnojamasis turtas bus daug pigesnis, nes nereikės įskaičiuoti infrastruktūros kaštų. Tokiu būdu pirmasis vystytojas atsiduria daug prastesnėje konkurencinėje padėtyje, nes priverstas pradavinėti nekilnojamąjį turtą už kainą, kurią sudaro ir infrastruktūros plėtros kaštai. Todėl nekilnojamojo turto vystytojams neapsimoka pirmiems kurti naują infrastruktūrą. Šiuo atveju stabdomas naujos infrastruktūros sukūrimas. Pažymėtina, kad taikant kompensacinį infrastruktūros modelį antrasis nekilnojamojo turto vystytojas, prisijungdamas prie išvystytos infrastruktūros, mokės savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką nuo statomų pastatų ploto ir iš tos įmokos per savivaldybės biudžetą, savivaldybės infrastruktūros rėmimo programą ir kitas įstatymuose numatytas lėšas bus padengta dalis pirmojo vystytojo infrastruktūros kaštų. Šiuo atveju išsilygins pirmojo nekilnojamojo turto vystytojo ir vėlesnių vystytojų, prisijungusių prie sukurtos infrastruktūros, konkurencinė padėtis.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įmoka būtų vienkartinė savivaldybės tarybos sprendimu nustatyto dydžio vietinė rinkliava, kurią savivaldybei mokėtų fizinis ar juridinis asmuo, kita Lietuvos Respublikos ar užsienio organizacija ar jų padalinys, pateikę prašymą gauti statybą leidžiantį dokumentą statiniui statyti ar rekonstruoti teritorijoje, kurioje pagal galiojančius teritorijų planavimo dokumentus numatoma savivaldybės infrastruktūros plėtra.

Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmoką apskaičiuos savivaldybės infrastruktūros plėtros organizatorius pagal Vyriausybės nutarimu tvirtinamą Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodiką, įvertinęs savivaldybės infrastruktūros plėtros poreikį (vartotojų skaičių ir numatomą jo pokytį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį). Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifą (tarifus) tvirtins savivaldybės taryba. Teritorijose (zonose) galės būti tvirtinami skirtingi savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos tarifai, diferencijuojant pagal pastatų ir (ar) pagrindinę žemės naudojimo paskirtį, savivaldybės infrastruktūros išvystymo lygį ir plėtros poreikį.

Savivaldybių administracijoms reikės savarankiškai administruoti savivaldybių infrastruktūros plėtros įmokos surinkimą ir panaudojimą.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros įmokos *administravimo sąnaudos* bus dengiamos iš savivaldybių infrastruktūros plėtros infrastruktūros įmokų pajamų. Savivaldybės patiriamos infrastruktūros *plėtros išlaidos* dengiamos iš *savivaldybių infrastruktūros plėtros įmokos*. Programai administruoti (įmokų surinkimas, panaudojimas ir ataskaitos apie jų panaudojimą pateikimas) bus skiriama iki 2 procentų prioritetinės ir neprioritetinės savivaldybės infrastruktūros plėtros lėšų.

Savivaldybių infrastruktūros plėtros subjektų teisių ir pareigų nustatymas bei savivaldybių infrastruktūros plėtros mechanizmo apibrėžimas turės teigiamą poveikį nekilnojamojo turto vystytojams, kurie galės susigrąžinti dalį investuotų lėšų į savivaldybių infrastruktūros plėtrą, taip pat padidins konkurenciją tarp šio sektoriaus subjektų. Numatomas teisinis reguliavimas nukreiptas į koncentruotą miestų vystymąsi, todėl, manytina, kad bus mažiau chaotiško miestų vystymosi ir plėtros į užmiestį. Įgyvendinus Įstatymo projekto Nr. 1 nuostatas, bus sukurtas aiškus ir nuoseklus savivaldybių infrastruktūros plėtros teritorijų ir infrastruktūros plėtros subjektų teisių ir pareigų nustatymo šiose teritorijose teisinis reguliavimas.

Pažymėtina, kad viename įstatyme aiškiai apibrėžus savivaldybių infrastruktūros plėtros teisinį reglamentavimą, bus išvengta kolizijų su kitais įstatymais ir jų įgyvendinamaisiais teisės aktais, užtikrintas sklandus ir skaidrus teritorijų planavimo dokumentų įgyvendinimas. Sukurtas savivaldybių infrastruktūros plėtros taikymo teisinio reguliavimo aiškumas ir apibrėžtumas sudarys palankesnes sąlygas ilgalaikiai ir darniai ūkio plėtrai, skatins naujų investicijų pritraukimą ir palankesnes sąlygas verslui.

Iki Įstatymo projekto Nr. 1 įsigaliojimo Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija parengs įgyvendinamuosius teisės aktus.

8. Įstatymų inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Siekiant inkorporuoti Įstatymo projektą į teisinę sistemą, būtina pakeisti šiuos teisės aktus:

1. Kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų rengimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014 m. sausio 2 d. įsakymu Nr. D1-8.

2. Šilumos ūkio specialiųjų planų rengimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos energetikos ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015 m. rugsėjo 25 d. įsakymu Nr. 1-226/D1-683.

3. Susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros vystymo planų rengimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos susisiekimo ministro ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. lapkričio 24 d. įsakymu Nr. 3-453/D1-549.

4. Geriamojo vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros planų rengimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2006 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. D1-636.

5. Konkrečių valstybės rinkliavos dydžių sąrašą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. gruodžio 15 d. nutarimu Nr. 1458.

9. Ar įstatymų projektai parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymų projektų sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka

Įstatymo projektas Nr. 1 ir susiję įstatymų projektai (Nr. 2–5) parengti laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų. Naujos Įstatymo projekto Nr. 1 sąvokos ir pakoreguota Įstatymo projekto Nr. 2 sąvoka bei jas apibūdinantys terminai aprobuoti Valstybinėje lietuvių kalbos komisijoje.

10. Ar įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas Nr. 1 ir susiję įstatymų projektai atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas, Europos Sąjungos dokumentus.

11. Jeigu įstatymams įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti

Siekiant įtraukti Įstatymo projektą Nr. 1 ir susijusius įstatymų projektus į teisinę sistemą, iki 2020 m. rugpjūčio 1 d. būtina parengti:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės tvirtinamą Savivaldybės infrastruktūros plėtros iniciatoriaus išlaidų, patirtų projektuojant, statant ir (ar) įrengiant savivaldybės infrastruktūros plėtros sutartyje numatytą savivaldybės infrastruktūrą, kompensacijos apskaičiavimo ir išmokėjimo tvarką.

2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu tvirtinamą Savivaldybės infrastruktūros plėtros įmokos nustatymo metodiką.

3. Lietuvos Respublikos Lietuvos Respublikos aplinkos ministro ir žemės ūkio ministro tvirtinamą savivaldybės infrastruktūros erdviųjų duomenų tvarkymo metodiką.

4. Lietuvos Respublikos aplinkos ministro tvirtinamą leidimų vykdyti žemės kasimo darbus nustatymo tvarką.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymams įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Pagal darbo tvarką el. paštu atliktą savivaldybių apklausą 80 % savivaldybių administracijų nurodė, kad savivaldybių vyriausiojo inžinieriaus funkcijų vykdymui reikalingas papildomas etatas.

Atsižvelgiant į tai, įgyvendinant Įstatymo projektą Nr. 1 ir susijusius įstatymų projektus reikės 1 623 120 Eur per metus savivaldybės ir valstybės biudžeto lėšų:

– 1 563 120 Eur savivaldybės biudžeto lėšų per metus vyriausiojo inžinieriaus etato įsteigimui 60 Lietuvos savivaldybių. (Pagal Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatymo 1 priedo 7 p. savivaldybėje dirbančio valstybės tarnautojo vienam etatui pareiginės algos koeficiento (baziniais dydžiais) vidurkis pasirinktas – 12,54, t. y. – 2 171 Eur per mėnesį, 26 052 Eur per metus.);

– TIIS tvarkymui ir susijusių paslaugų teikimui TIIS reikės 60 tūkst. Eur valstybės biudžeto lėšų per metus.

Administracinė našta ūkio subjektams padidės 74 720 Eur, tačiau finansinė našta infrastruktūros plėtotojams labai sumažės, pvz., pagal aukščiau minėtą Gulbinų mikrorajono infrastruktūros plėtros savikainos preliminarų skaičiavimą šio mikrorajono infrastruktūros plėtros kaštai – 52 627 710 Eur (1 624 Eur/arui) būtų padengti.

13. Įstatymų projektų rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymų projektai buvo derinami su institucijomis ir visuomene bei skelbiami Lietuvos Respublikos Seimo Teisės aktų informacinėje sistemoje (TAIS).

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiems projektams įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno Eurovoc terminus, temas bei sritis

„infrastruktūra“, „teritorijų planavimas“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai

Nėra.

Ekonomikos ir inovacijų ministras

Virginijus Sinkevičius

